

UNIVERSITATEA DE VARĂ IZVORU MUREȘULUI

REZOLUȚIA

Universității de Vară Izvoru Mureșului

ediția a XXI-a, 15-20 august 2024

Participanții la Universitatea de Vară de la Izvoru Mureșului, ediția cu numărul XXI, având drept *temă generală* „*Națiunea Română la Răscrucea Istoriei*”, desfășurată în perioada 15-20 august 2024 la Complexul Sportiv Național Izvoru Mureșului, au formulat următoarea rezoluție adresată Administrației Prezidențiale, Parlamentului și Guvernului României:

Având în vedere

Regresul evident al politicilor și acțiunilor autorităților statului român în relația cu românii din afara granițelor țării;

Faptul că instituțiile statului român abilitate să realizeze politica externă și relația cu românii de pretutindeni au ignorat cu desăvârșire Declarația Parlamentului României din 27 martie 2018 prin care s-a considerat ca fiind pe deplin legitimă dorința cetățenilor Republicii Moldova care susțin unificarea celor două state și a declarat că România și cetățenii ei sunt și vor fi întotdeauna pregătiți să vină în întâmpinarea oricărei manifestări organice de reunificare din partea cetățenilor Republicii Moldova, definind astfel politica statului român și a instituțiilor sale;

Eșecul major al politicii externe a autorităților române în relația cu Republica Moldova, pentru protejarea intereselor populației românești majoritare (peste 80%) din acest stat;

Continuarea procesului agresiv și sistematic de asimilare forțată a românilor din comunitățile istorice din jurul granițelor și Balcani, aceștia fiind într-un stadiu avansat de pierdere a identității etno-lingvistice, și atitudinea de indiferență și ignorare a acestor procese din partea autorităților române;

Fenomenul emigrației masive a populației României care s-a cronicizat, producând la scară largă procese și efecte complexe cu care statul român nu s-a mai confruntat până în prezent și care implică inclusiv pierderea treptată a identității naționale;

Faptul că Departamentul pentru Români de Pretutindeni are, în continuare, o capacitate administrativă și competență specifică extrem de reduse, iar bugetul și resursa umană pentru susținerea identității celor aproximativ 12 milioane de români de pretutindeni sunt mult prea reduse față de nevoile actuale;

Starea economiei românești și necesitatea imperativă de înființare a unei bănci românești care să susțină dezvoltarea și implementarea proiectelor de țară, atât în domeniul industrial, turistic, agricol, cât și în sfera culturală-civică.

Situația dramatică a românilor din județele Covasna, Harghita și parțial Mureș care sunt expuși în continuare unui proces de deznaționalizare metodică și sistematică, precum și de segregare etnică din cauza politicii autorităților locale și a unor organizații maghiare, dar și ca urmare a dezinteresului autorităților statului român;

Românii de confesiune romano-catolică din județele Bacău, Iași și Neamț sunt supuși unui proces de maghiarizare forțată, prin abuzul unor politicieni care au impus autorităților locale deschiderea de clase cu predare în limba maghiară, cu toate că 98% dintre romano-catolicii din aceste județe se declară români;

Perpetuarea fenomenului de neînvățare a limbii române în cadrul sistemului național de educație, de către elevii maghiari, ceea ce favorizează segregarea pe criterii etnice și acumularea unor tensiuni nefirești în relațiile interetnice;

Existența pe teritoriul statului român a unor procese continue de maghiarizare, uneori forțată, la care sunt supuși etnici români în unele zone ale țării, acceptate tacit de autoritățile statului român;

Înaintează următoarele solicitări:

Referitor la Românii de pretutindeni

- regândirea structurală a instituțiilor abilitate să gestioneze relația cu românii de pretutindeni și promovarea persoanelor competente și dedicate în mod real acestui domeniu, în așa fel încât să se depășească rapid actuala stare de pasivitate și indiferență, pentru ca aceste instituții să poată răspunde rapid și eficient nevoilor majore de natură identitară, educațională, administrativă și spirituală ale comunităților de români din afara frontierelor;
- inițierea unui audit prin care să se verifice modul în care Departamentul pentru Românii de Pretutindeni, Ministerul Afacerilor Externe și Institutul Cultural Român și-au îndeplinit misiunea de apărare și promovare a identității românești în comunitățile istorice și diaspora;
- discutarea în Consiliul Suprem de Apărare a Țării și în comisiile parlamentare de specialitate –în ședință publică, a felului în care Serviciul de Informații Externe și Ministerul Afacerilor Externe au înțeles să servească interesele românești în spațiul basarabean și în celelalte comunități istorice;
- identificarea unor soluții pe termen scurt, mediu și lung pentru atragerea și formarea în instituțiile statului cu atribuții specifice, a unor specialiști de înaltă clasă, pentru problematicile complexe din sudul și estul Europei, precum și din bazinul Mării Negre, capabili să gestioneze și să reprezinte într-un mod adecvat interesele naționale românești;

- inițierea unor activități extinse de cercetare și cartografiere, realizate cu girul Academiei Române, a comunităților istorice românești și a diaporei, care să genereze soluții eficiente și adecvate la nevoile identificate ale acestora;
- Alocarea unui număr de cel puțin 100 de posturi Departamentului pentru Români de Pretutindeni (DRP), profesionalizarea personalului din DRP, simplificarea legislației și a procedurilor privind sprijinul acordat românilor de pretutindeni și alocarea către DRP a unui buget de 50 de milioane de euro;
- completarea Legii cetățeniei române nr. 21/1991, astfel încât aceasta să prevadă posibilitatea dobândirii, în procedură simplificată, a cetățeniei române, de către românii de pretutindeni, demers inițiat și din interiorul actualei conduceri a statului, pe care îl susținem;
- promovarea identității și demnității naționale în toate mediile culturale, cu precădere în cinematografie și televiziune;
- manualul de istorie a românilor să fie extins în tot învățământul și întărită ponderea evenimentelor și personalităților naționale, care au marcat destinul României.

Referitor la Republica Moldova

- definirea și aplicarea unor politici concrete care să susțină procesul de reunificare a celor două state românești, în principal prin susținerea consistentă a mass-media de expresie românească în spațiul basarabean, conectarea reală și consistentă a televiziunii și radioului public la realitățile din Republica Moldova, precum și a agenției naționale de presă AGERPRES, facilitarea accesului investitorilor din România în Republica Moldova, accelerarea interconectării energetice a celor două maluri ale Prutului etc.;
- deblocarea urgentă a procesului de redobândire a cetățeniei române, prin întărirea capacității administrative a Autorității Naționale pentru Cetățenie, în special prin dublarea personalului acestei instituții;
- constituirea unei circumscripții electorale separate pentru Republica Moldova, demers inițiat și din interiorul actualei conduceri a statului, pe care îl susținem;
- crearea Ministerului Reunificării pe modelul german;
- sprijinul financiar către Republica Moldova să fie acordat direct către comunitățile locale, nu prin intermediul guvernului de la Chișinău;
- condiționarea ajutorului financiar acordat de către România guvernului Republicii Moldova de retrocedarea proprietăților Mitropoliei Basarabiei, parte inseparabilă a Bisericii Ortodoxe Române;
- menținerea aceluiași quantum pentru bursele etnicilor români din Republica Moldova;
- înființarea unui post de televiziune comun România-Republica Moldova;
- înființarea batalionului comun de menținere a păcii al României și Republicii Moldova, cu sediul la Iași;

- crearea a 8 posturi vamale comune pe Prut, în locul celor 16 posturi corespondente actuale;
- înființarea la Chișinău a unei filiale a Academiei Române;
- inițierea demersurilor pentru crearea unei uniuni monetare a Republicii Moldova cu România și introducerea Leului comun;
- refacerea celor 14 poduri peste Prut, distruse de sovietici;

Referitor la Comunitățile istorice

- adoptarea și utilizarea cu înalt profesionalism a tuturor instrumentelor europene de protecție a drepturilor minorităților naționale, în beneficiul românilor care trăiesc în state în care sunt minoritari;
- acordarea de burse și indemnizații de sprijin identitar elevilor și profesorilor din școlile și clasele cu predare în limba română, din statele în care există comunități românești autohtone;
- sprijinirea înființării de școli publice sau private cu predare în limba română, în statele în care există comunități românești autohtone;
- modificarea metodologiei de selecție a bursierilor din sistemul național de educație;
- ridicarea Vicariatului Ortodox Român al Daciei Ripensis la rang de episcopie pentru toți credincioșii ortodocși români din Timoc, inclusiv pentru cei care se află pe teritoriul Bulgariei;
- acordarea, în regim de urgență, a liberului acces pe piața muncii din România, pentru toți etnicii români din Republica Moldova, Ucraina, Serbia, Macedonia de Nord și Albania;
- condiționarea neechivocă a sprijinului acordat Serbiei în procesul de integrare în Uniunea Europeană, de respectarea efectivă a drepturilor populației autohtone românești;
- monitorizarea respectării și implementării Recomandării APCE nr. 1845 (2008) privind situația minorităților naționale din Voievodina și a minorității etnice române din Serbia;
- înființarea, în regim de urgență, a două centre culturale românești în Timoc, Serbia, la Bor și Negotin;
- susținerea financiară a comunității românești din Bor pentru modernizarea spațiului dedicat viitorului centru cultural românesc din acest oraș, unicul spațiu dedicat identității noastre naționale în zona urbană a Văii Timocului;
- elaborarea de către Academia Română a unei sinteze privind originile și evoluția comunităților istorice românești din jurul frontierelor și Balcani, redactată în cele 4 dialecte ale limbii române și diseminată în cadrul acestor comunități;

- introducerea în manualele de istorie a unui capitol privind comunitățile istorice românești;
- înființarea ICR Kiev, cu filială la Cernăuți, ICR Moscova, ICR Belgrad, ICR Atena, ICR Sofia și ICR Tirana, cu filială la Saranda, și înființarea unor filiale ICR la Bălți și Cahul;
- înființarea unei rețele de școli private cu predare în limba română în regiunile istorice locuite de români pentru a evita deznaționalizarea prin închiderea acestora de către țările gazdă. Susținerea financiară a acestor școli private de către statul român prin alocarea sumelor necesare pentru spațiile aferente desfășurării orelor de curs și achitarea salariilor personalului angajat.

Referitor la Românii din Ucraina

- inventarierea situațiilor de încălcare de către Ucraina a Tratatului bilateral din 1997, în partea referitoare la asigurarea drepturilor naționale ale etnicilor români și analizarea posibilității inițierii procedurii de revizuire a acestuia;
- regândirea, în regim de maximă urgență, a procedurii de acordare a burselor de sprijin identitar pentru elevii etnici români din Ucraina, în sensul simplificării semnificative a acesteia și acordarea de burse tuturor elevilor din Ucraina care studiază în școli sau clase cu predare în limba română;
- acordarea unor indemnizații de sprijin pentru toți profesorii din școlile și clasele cu predare în limba română;
- implicarea nemijlocită a comunităților românești din Ucraina în toate discuțiile, tratativele și negocierile dintre statul român și cel ucrainean, care se referă la situația acestora, inclusiv și mai ales în cele care se derulează prin intermediul comisiei mixte româno – ucrainiene;
- acordare de sprijin comunității românilor din Ucraina în vederea înființării de instituții private de învățământ preșcolar, primar, gimnazial, liceal, profesional, universitar și postuniversitar, în conformitate cu legislația în vigoare și cadrul european în domeniu;
- sprijinul efectiv al statului român în fața autorităților statului ucrainean pentru:
- recunoașterea românilor din Ucraina ca popor autohton;
- revenirea la numărul de școli cu predare în limba română existente până în anul 1991 și menținerea acestora;
- procesul educațional destinat românilor din Ucraina să se desfășoare integral în limba română, prin modificarea tuturor actelor normative care au dus la anularea acestor drepturi;
- recunoașterea urgentă de către statul ucrainean a identității etnice dintre români și așa-numiții „moldoveni” de pe teritoriul Ucrainei, care vorbesc o singură limbă, respectiv limba română, cu consecința, între altele, a unificării programelor școlare de limbă română cu cele de „limbă moldovenească”;

- să fie garantată prezența în Rada Supremă a Ucrainei a unui reprezentant al comunității românești din Ucraina, după modelul din România;
- implementarea procesului de redobândire a cetățeniei române pentru etnicii români din Maramureșul Istoric prin modificarea legislației, recunoașterea acestui drept și implicarea Consulatului României la Slatina;
- să se garanteze liberul acces al cărților și altor materiale culturale necesare susținerii identității naționale, dinspre România spre Ucraina;
- deschiderea la Cernăuți a unor grădinițe cu predare integrală în limba română;
- recunoașterea în Ucraina a diplomelor celor care studiază în România;
- punerea în aplicare a ordonanței de guvern privind reparația Casei Memoriale „Aron Pumnul” din Cernăuți, ca sediu al Muzeului „Mihai Eminescu”;
- redeschiderea Centrului Cultural Român din Cernăuți de pe strada Olga Kobylanska nr.9 prin înființarea unui Institut Cultural Român în spațiul pus la dispoziție. Desfășurarea unor activități de informare juridică, suport administrativ și organizarea unor evenimente culturale în acest spațiu pentru locuitorii din Nordul Bucovinei.

Referitor la Diaspora

- sprijinirea înființării, în comunitățile mari din emigrație, a unor clase sau școli bilingve;
- asigurarea, în toate comunitățile românești din diaspora, a unui ciclu integrat de cursuri de limbă, cultură și civilizație românească;
- facilitarea procesului de reintegrare în sistemul educațional românesc a copiilor emigranților români care ar opta pentru întoarcerea în țară;
- înființarea centrelor comunitare în zonele în care există o mare concentrare de populație românească, ca centre suport pentru aceste comunități;
- aplicarea corectă a normei legale de reprezentare pentru alegerea Camerei Deputaților și Senatului în circumscripția electorală pentru cetățenii români cu domiciliul în afara țării, raportat la numărul real al acestora;
- asigurarea unui număr suficient de secții de votare peste hotare, ținând cont de numărul real al cetățenilor români cu drept de vot, precum și de numărul de secții de votare organizate în scrutinele anterioare;

Referitor la Românii din județele Covasna, Harghita și Mureș

- Aplicarea practică a prevederilor Recomandării 1201 (1993) a APCE privind egalitatea de tratament în cazul etnicilor români numeric inferiori din județele Covasna și Harghita și al organizațiilor reprezentative ale acestora (Art. 13: *"Exercițiul drepturilor și libertăților enunțate în acest Protocol li se aplică integral persoanelor aparținând unui grup majoritar în ansamblul statului, dar minoritar în una sau mai multe regiuni"*);
- finanțarea unor măsuri pentru consolidarea suveranității statului român pe întreg teritoriul național, pentru înlăturarea pericolului instaurării cosuveranității altui stat în diverse regiuni ale României, măsuri precum infrastructura transcarpatică – căi ferate și autostrăzi, consolidarea elitelor profesionale de limbă română și dezvoltarea economică a zonelor în care există acest risc;
- exprimarea de către Guvern, Parlament și Președinția României, a unor reacții ferme de respingere și dezaprobare a ingerințelor anormale ale Guvernului de la Budapesta în problemele interne ale României și solicitarea respectării de către Ungaria a prevederilor Tratatului de înțelegere, cooperare și bună vecinătate dintre România și Ungaria;
- elaborarea, sub egida Academiei Române, a unei Strategii guvernamentale coerente de dezvoltare economico-socială și culturală a județelor Covasna , Harghita și Mureș, care să asigure efectiv respectarea drepturilor comunității românești numeric minoritare în zonă;
- întărirea prerogativelor Serviciului Dezvoltare Comunitară din cadrul Secretariatului General al Guvernului în sensul sporirii competențelor de sprijinire a comunităților românești numeric minoritare din țară și de asigurare a coerenței și continuității preocupărilor autorităților centrale față de problematica acestor comunități. Simplificarea procedurilor de alocare a fondurilor prin concursul de proiecte culturale, alocarea unui timp după depunere pentru completarea dosarelor cu documente necesare;
- cofinanțarea de către SGG a proiectelor asociațiilor culturale din cele trei județe, inclusiv a proiecte de larg interes cetățenesc, cu implicații concrete asupra bunei conviețuirii interetnice
- asigurarea respectării statutului, rolului și funcțiilor limbii române ca limbă oficială în activitatea instituțiilor administrației publice locale din județele Covasna, Harghita și Mureș , inclusiv prin amendarea normelor care aduc atingere acestui statut în teritoriu;
- stabilirea prin lege a unor garanții privind asigurarea cadrului legal de reprezentare a populației românești din zonă în structurile decizionale legislative și administrative locale și centrale;

- implicarea europarlamentarilor români, precum și a membrilor Adunării Parlamentare a Consiliului Europei și Congresului Puterilor Locale și Regionale, în prezentarea corectă a situației reale referitoare la respectarea de către România a prevederilor instrumentelor juridice europene și internaționale în domeniul autonomiei locale și a drepturilor persoanelor aparținând minorităților naționale;

- anularea restituirilor ilegale de proprietăți imobiliare care au aparținut statului român, precum și adoptarea unei legi care să permită îndreptarea abuzurilor privind retrocedarea ilegală a unor proprietăți agricole, forestiere și imobiliare din România. În acest sens, susținem propunerile formulate, de-a lungul ultimilor ani, de către prof. univ. dr. Ioan Sabău Pop

- încetarea finanțării din bani publici sau a oricărei alte forme de sprijin a manifestărilor, programelor, proiectelor sau acțiunilor de orice natură care contravin intereselor naționale ale poporului român, Constituției și legilor țării, culturii și tradițiilor istorice, precum și buneii conviețuirii interetnice;

- adoptarea unor reacții ferme de respingere și dezaprobare a imixtiunilor inacceptabile ale reprezentanților Guvernului de la Budapesta în problemele interne ale României și asigurarea respectării prevederilor Tratatului de înțelegere, cooperare și bună vecinătate dintre România și Ungaria;

- denunțarea și contracararea încercărilor de denaturare a identității românilor romano-catolici din Moldova, care urmăresc manipularea unei comunități religioase în scopuri geopolitice și transformarea ei artificială într-o așa-zisă „minoritate națională”;

- finanțarea lucrărilor de reabilitare a cimitirelor și monumentelor eroilor români din localitățile județelor Covasna, Harghita și Mureș, cu prioritate a Cimitirului Internațional al Eroilor din Sfântu Gheorghe;

- considerăm inacceptabilă situația monumentului soldatului român de la Carei și solicităm repunerea urgentă în valoare a acestuia și renunțarea de îndată la toate demersurile privind denaturarea acestuia, respectiv revenirea la conceptul inițial.

- alocarea fondurilor necesare pentru începerea lucrărilor de amenajare a Muzeului în aer liber din Voinești-Covasna, din cadrul Muzeului Național al Carpaților Răsăriteni;

- stoparea procesului de maghiarizare a românilor romano-catolici din județele din Moldova și sprijinirea păstrării identității românești a acestora.

- finanțarea de la bugetul central, prin Secretariatul General al Guvernului României, a proiectelor culturale multianuale ale instituțiilor, publicațiilor și asociațiilor culturale, religioase și civice românești din județele Covasna și Harghita;

- adoptarea unor măsuri urgente de monitorizare a modului în care se realizează procesul didactic de învățare a limbii române în clasele cu predare în limba maghiară;
- condamnarea fermă a declarațiilor ofensatoare și provocatoare venite din partea Primului-Ministru al Ungariei în cadrul activităților de la Băile Tușnad. Chemarea de urgență a ambasadorului Ungariei la București pentru oferirea unor explicații privind aceste declarații care sfidează Constituția României și normele internaționale;
- supravegherea și prevenirea vizitelor așa-zis private ale oficialilor maghiari în Transilvania. Obligarea acestora la respectarea normelor și uzanțelor diplomatice privind organizarea unor deplasări în state vecine prin asigurarea prezenței omologului român și stabilirea cu exactitate și prin dialog comun a itinerariului acestor deplasări;
- soluționarea de urgență a situației Cimitirului Internațional din Valea Uzului. Preluarea acestui cimitir de către Ministerul Apărării Naționale prin Oficiul Național pentru Cultul Eroilor și elaborarea unui proiect de refacere integrală a acestui cimitir, în conformitate cu acordurile internaționale și prin dialog cu toate părțile implicate. Construirea unei parcele românești demne și monumentale astfel ca ostașii români care se odihnesc în acest cimitir să fie omagiați cum se cuvine.
- distribuirea, în mod proporțional cu ponderea populației românești, a fondurilor alocate pe proiecte culturale de către autoritățile locale și rezolvarea problemei încadrării unor intelectuali de naționalitate română la Bibliotecile Județene Covasna și Harghita, casele municipale de cultură și primăriile municipale, orașenești și din localitățile etnic mixte;
- susținerea de la bugetul de stat a finanțării de către Academia Română a Centrului European de Studii Covasna-Harghita din Sfântu Gheorghe, instituție care din anul 2017 funcționează sub egida Academiei Române;
- examinarea de către Avocatul Poporului, în regim de urgență, a constituționalității Codului Administrativ, adoptat de Guvern prin Ordonanță de Urgență, în urma presiunilor UDMR, în vederea sesizării Curții Constituționale;
- susținerea demersului de amplasare a Statuiei Poetului Național Mihai Eminescu la Sfântu Gheorghe; restaurarea, în regim de urgență, a bisericilor ortodoxe „Sf. Nicolae” din Brețcu și „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril” din Vârghiș, monumente istorice;
- Salvarea desființării Teatrului ”Andrei Mureșan” din Sfântu Gheorghe, singurul teatru în limba română din județele Covasna și Harghita;
- Urgentarea executării lucrărilor de reparații și modernizare a Colegiului Național ”Mihai Viteazul” din Sfântu Gheorghe, starea actuală a clădirii școlii aduce grave perturbări desfășurării procesului de învățământ;
- implicarea autorităților statului în recuperarea, modernizarea și darea în folosință a Casei de Cultură a Sindicatelor din municipiul Sfântu Gheorghe;
- asigurarea finanțării pentru construcția unei noi săli de sport la Complexul Sportiv Național Izvoru Mureșului, precum și pentru întreținerea și reparațiile curente necesare;

- contracararea fermă a oricăror acțiuni prin care se urmărește maghiarizarea românilor sau a populațiilor de altă etnie, pe teritoriul statului român.

- susținerea financiară a statului român pentru desfășurarea edițiilor viitoare a Universității de Vară de la Izvoru Mureșului dată fiind importanța acestui eveniment pentru comunitățile românești din afara granițelor și pentru românii din județele Covasna, Harghita și Mureș.

**Complexul Sportiv Național „Izvoru Mureșului”
Izvoru Mureșului, județul Harghita, România
20 august 2024**

în numele participanților, semnează, în calitate de coorganizatori:

Forumul Civic al Românilor din Covasna, Harghita și Mureș

Fundația Națională pentru Românii de Pretutindeni

Centrul European de Studii Covasna-Harghita

FORUMUL CIVIC AL ROMÂNILOR

DIN COVASNA, HARGHITA ȘI MUREȘ

Președinte

DRAGOS BURGHEA

